

2023-12-15

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

carolin.jarlehag@regeringskansliet.se

Remittering av betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU2023:52)

Bankföreningen har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat betänkande. Betänkandet innehåller en rad förslag som syftar till att skydda välfärdssystemen och stärka arbetet med att bekämpa bidragsbrott. Såvitt avser förslaget till ökad uppgiftslämning för banker och andra penninginrättningar vill Bankföreningen framföra följande.

Bankföreningen instämmer i att tillgång till tillräckliga och korrekta uppgifter är en viktig förutsättning för att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt kunna kontrollera att åtgärder genomförs i enlighet med gällande regelverk. Det gäller såväl för banker i deras verksamhet som, i detta fall, att förmåner och stöd beslutas och betalas ut i enlighet med de regler som är gällande.

Inledningsvis kan konstateras att utformningen av bestämmelsen 110 kap. 33 a § socialförsäkringsbalken är vag. Banker ska på begäran från myndighet lämna information om förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av socialförsäkringsbalken. En sådan begäran får endast göras om det kan antas att en förmån kan komma att beslutas felaktigt etcetera. Vilken information som kan anses vara av betydelse för tillämpningen av balken eller ramarna för när det kan antas att en felaktig utbetalning riskerar att genomföras framgår inte av bestämmelsen.

I 1 kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse finns den så kallade banksekretessen. Där framgår att enskildas förhållanden till kreditinstitut inte obehörigen får röjas. En bank måste således i varje fall göra en bedömning av om ett utlämnande är obehörigt eller inte. I fallet med ett föreläggande enligt den föreslagna bestämmelsen i 110 kap. 33a § socialförsäkringsbalken har banken

att bedöma om de uppgifter som myndigheten begär att få del av är av betydelse för myndighetens tillämpning av balken samt om uppgifterna behövs för att myndigheten ska kunna bedöma om en felaktig utbetalning eller liknande riskerar att ske. I de fall föreläggandet saknar precisering på dessa punkter blir det i det närmaste omöjligt för banken att bedöma om ett uppgiftslämnande står i strid med banksekretessen.

Om en begäran grundar sig på en vag eller otydlig bestämmelse, som den föreslagna bestämmelsen, måste banken därför med stor sannolikhet be myndigheten förtydliga sin begäran enligt ovan. Sammantaget riskerar vagheten i bestämmelsen att förlänga utredningstiden för myndigheten och öka den administrativa bördan för både myndigheten och banken. Brister banken i sin sekretessbedömning riskerar banken skadestånd. Brister i hanteringen av personuppgifter enligt GDPR kan också leda till en sanktionsavgift från IMY. För det fall den "felaktiga" bedömningen grundar sig i brister i bankens interna rutiner och kontroller kan banken även riskera en sanktion från Finansinspektionen.

Det finns därför skäl att se över och förtydliga bestämmelsen i 110 kap. 33 a § socialförsäkringsbalken.

Bestämmelsen har vidare ett brett tillämpningsområde och omfattar uppgifter om en försäkrad, annan fysisk person eller en juridisk person. Som nämnts ovan är bestämmelsen diffust beskriven och det krävs en mycket låg grad av misstanke, antas, för att information ska kunna inhämtas om personer i en bred krets. Detta kan bädda för att en större informationsinhämtning kan komma att ske av personuppgifter. I betänkandet lyfts att förslagen sammantaget innebär vissa ökade integritetsrisker men att behovet av att personuppgifterna behandlas väger tyngre och att förslagen därmed anses som proportionerliga.

När det gäller frågan om integritetsrisker och proportionalitet bör den utökade utredningsbefogenheten som utredningen föreslår, ställas i relation till de utredningsbefogenheter som den nya Utbetalningsmyndigheten kommer att ges. Utbetalningsmyndigheten ska bland annat samverka med Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten i syfte att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Redan här synes utredningsbehovet till viss del vara tillgodosett. Till skillnad från förordning med instruktion för Utbetalningsmyndigheten, synes förordningen om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration inte uppställa något krav på att ett integritetsskyddsråd ska inrättas. Integritetsrådet inom Utbetalningsmyndigheten ska fortlöpande utöva insyn i de åtgärder som Utbetalningsmyndigheten vidtar för att säkerställa integritetsskyddet i verksamheten.

Bankföreningen anser sammantaget att det finns skäl att ytterligare se över behovet av att införa i stort sett likalydande utredningsbefogenheter för såväl

Utbetalningsmyndigheten som för Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten i fråga om samma typ av beslut om utbetalning.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Åsa Arffman